

Zásobníkový rámec, funkce

ISU cv 8

www.fit.vut.cz/person/isakin/public/isu

Části převzaty od Marta Jaroš (cv07)

Funkce

Podprogram

= (často využívaná) skupina instrukcí. Volá se jako samostatná část programu

- `call src`

- Instrukce `CALL` se používá pro volání podprogramu na adrese `src`
- Na zásobník uloží návratovou adresu
- Přejde na adresu `src` podprogramu

- `ret`

- Přečte návratovou adresu ze zásobníku (na vrcholu zásobníku musí být uložena) a nahraje ji do registru `EIP`

Předávání parametrů funkcím

- **v globálních proměnných** (paměť, sekce `.data`)
 - globální proměnné = jakákoliv změna, kterou na nich funkce provede, se projeví globálně $\Rightarrow$ musíme dávat pozor
- **v registrech** (eax, ebx, ...)
 - registry $\approx$ globální proměnné (problémy viz výše)
 - málo registrů $\Rightarrow$ musím uchovat jejich obsah (bere paměť a čas procesoru)
- **na zásobníku** (= paměť, ale lokální)
 - řeší problém globálnosti - ohraničená část v zásobníku
 - funkce s parametry při ukončení po sobě na zásobníku „uklidí“

Ukázka

- cv8_A.asm

Úkoly

- cv8_1.asm - zdvojnásobení čísel od uživatele
- cv8_2.asm - suma pole

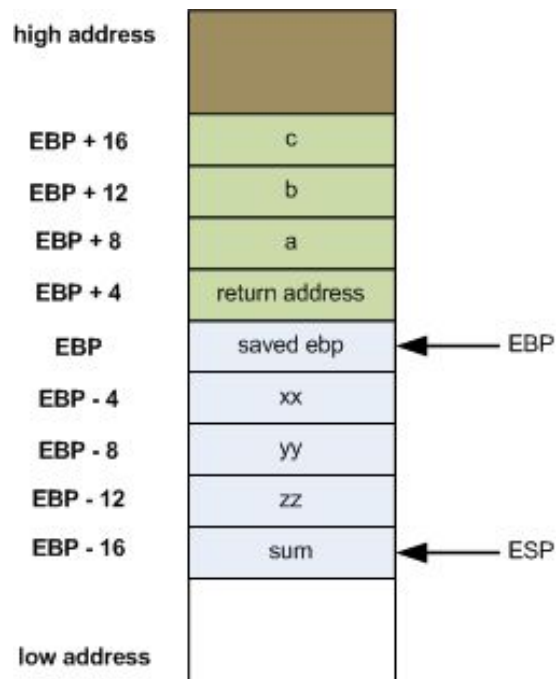
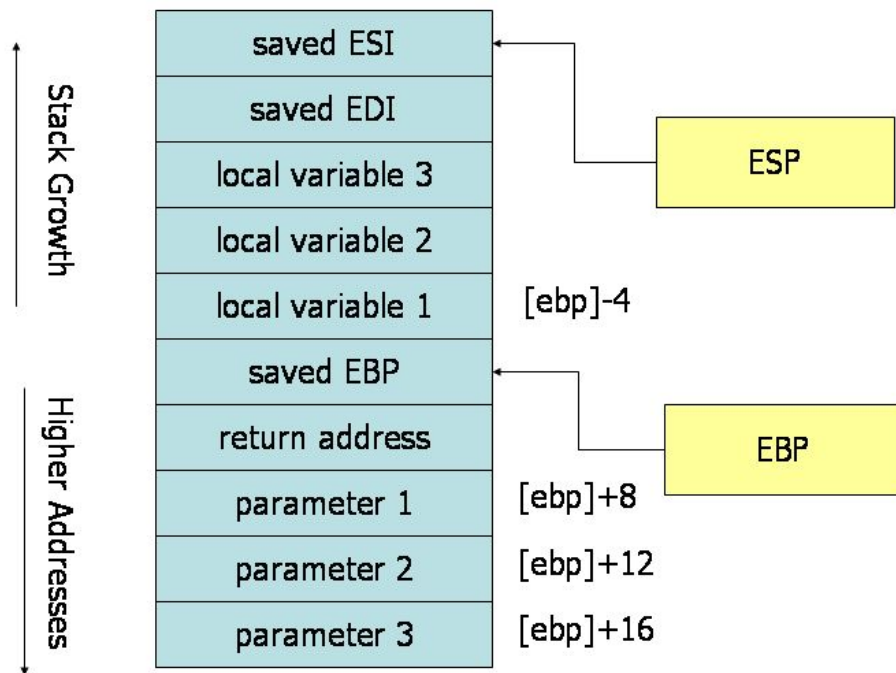

Zásobník

Zásobník

- zásobník je část paměti (když nám dojdou registry)
- se zásobníkem pracují instrukce **PUSH** a **POP**
- ze zásobníku lze číst jako z jakékoliv jiné paměti (tedy ne jen z vrcholu)
- využíváný pro zálohu registrů

Zásobník

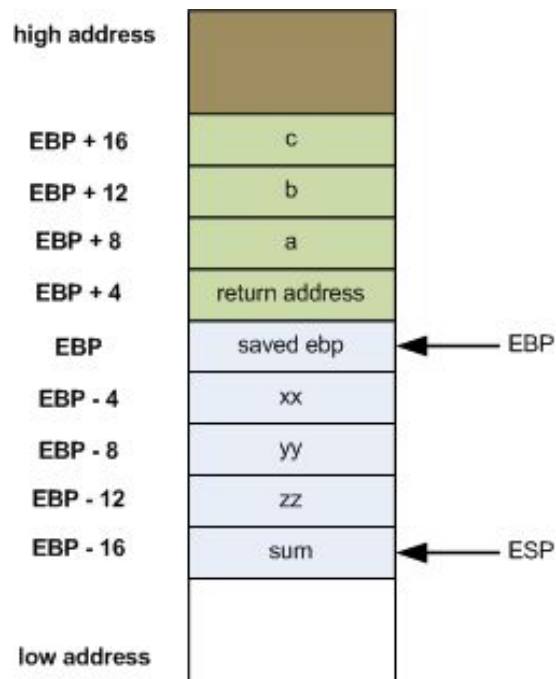
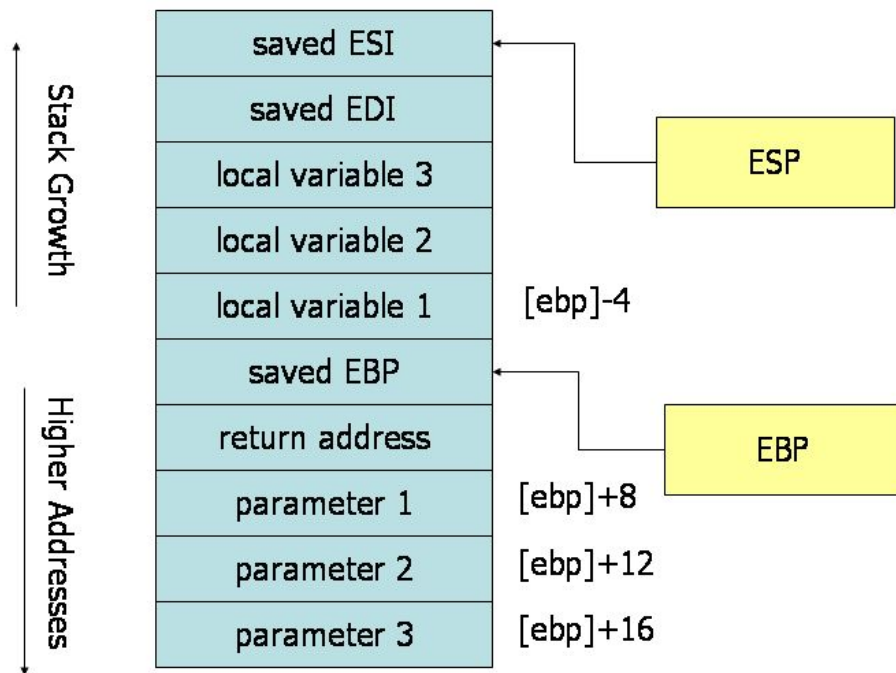
Zásobník

- **ESP** (stack pointer)
 - ukazatel na vrchol zásobníku, **vždy** na vrcholu
 - mění se sám instrukcemi **PUSH** a **POP**
- **EBP** (base pointer)
 - pro “stack frame”, v rámci funkce konstantní
 - ukazuje na nějaké místo v zásobníku (např. parametry funkce)

Zásobník - organizace v paměti

- zásobník "roste" od **vyšší** adresy směrem k **nižší**
- zásobník se vždy posouvá o násobky **čtyř** ve **32-bitovém režimu**, tedy minimálně o **4 byty = 32 bitů**.

Zásobník

Zásobník - instrukce

- **push** op
 - uloží hodnotu na vrchol zásobníku ⇒
 - sníží hodnotu **ESP** o 4 byty (**SUB ESP,4**)
 - na adresu **ESP** uloží hodnotu (**MOV** dword [**ESP**],hodnota)
- **pop** op
 - odstraní hodnotu z vrcholu zásobníku a uloží ji do cílového operandu ⇒
 - přečte hodnotu z adresy **ESP** a uloží do cíle (**MOV** dest,[**ESP**])
 - zvýší hodnotu **ESP** o 4 byty (**ADD ESP,4**)

Zásobník - instrukce

- **pushad**

- Uloží všechny obecné registry: **EAX**, **ECX**, **EDX**, **EBX**, **ESP** (před instrukcí), **EBP**, **ESI** a **EDI** na zásobník

PUSH EAX

PUSH ECX

PUSH EDX

PUSH EBX

PUSH original ESP

PUSH ESI

PUSH EDI

- **popad** - obnoví stejné registry

Ukázka

- cv8_B.asm

Úkoly

- cv8_3.asm - čtverec hvězdiček

Stack frame

Stack frame (rámec zásobníku)

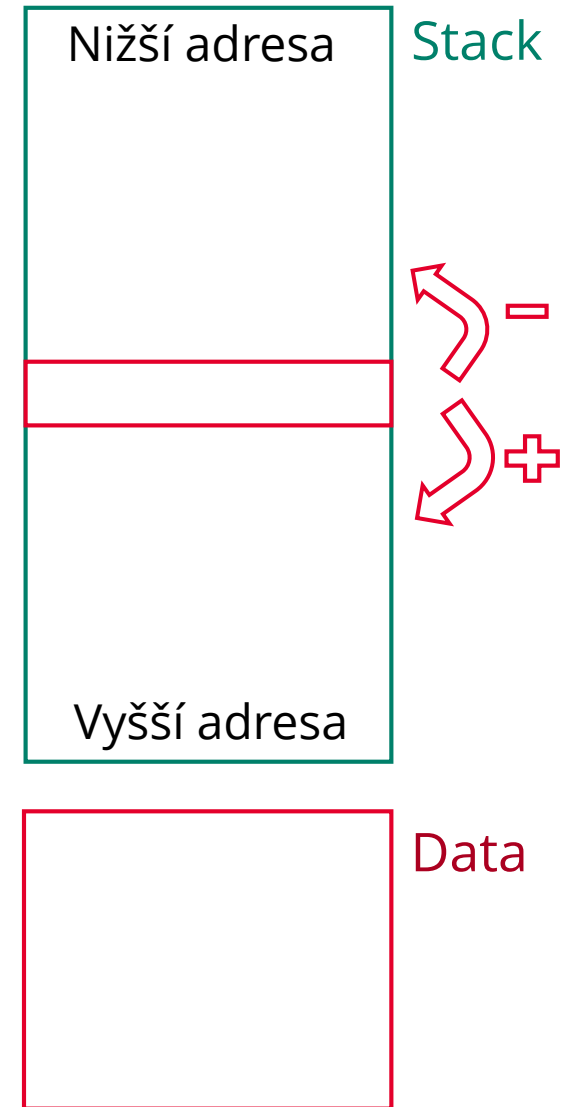
- Oblast mezi **EBP** a **ESP**
- Vymezení prostoru pro funkci
- Vytváří se při volání podprogramu, kdy jsou **parametry předány přes zásobník**.
- Jednotlivé prvky zásobníku jsou vyhrazeny pro:
 - Parametry podprogramu
 - Lokální proměnné podprogramu
 - Návratová adresa z volajícího podprogramu (uložený EIP)
- Vždy obsahuje minimálně návratovou adresu.


```
int total;

int Square(int x)
{
    return x*x;
}

int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}

int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

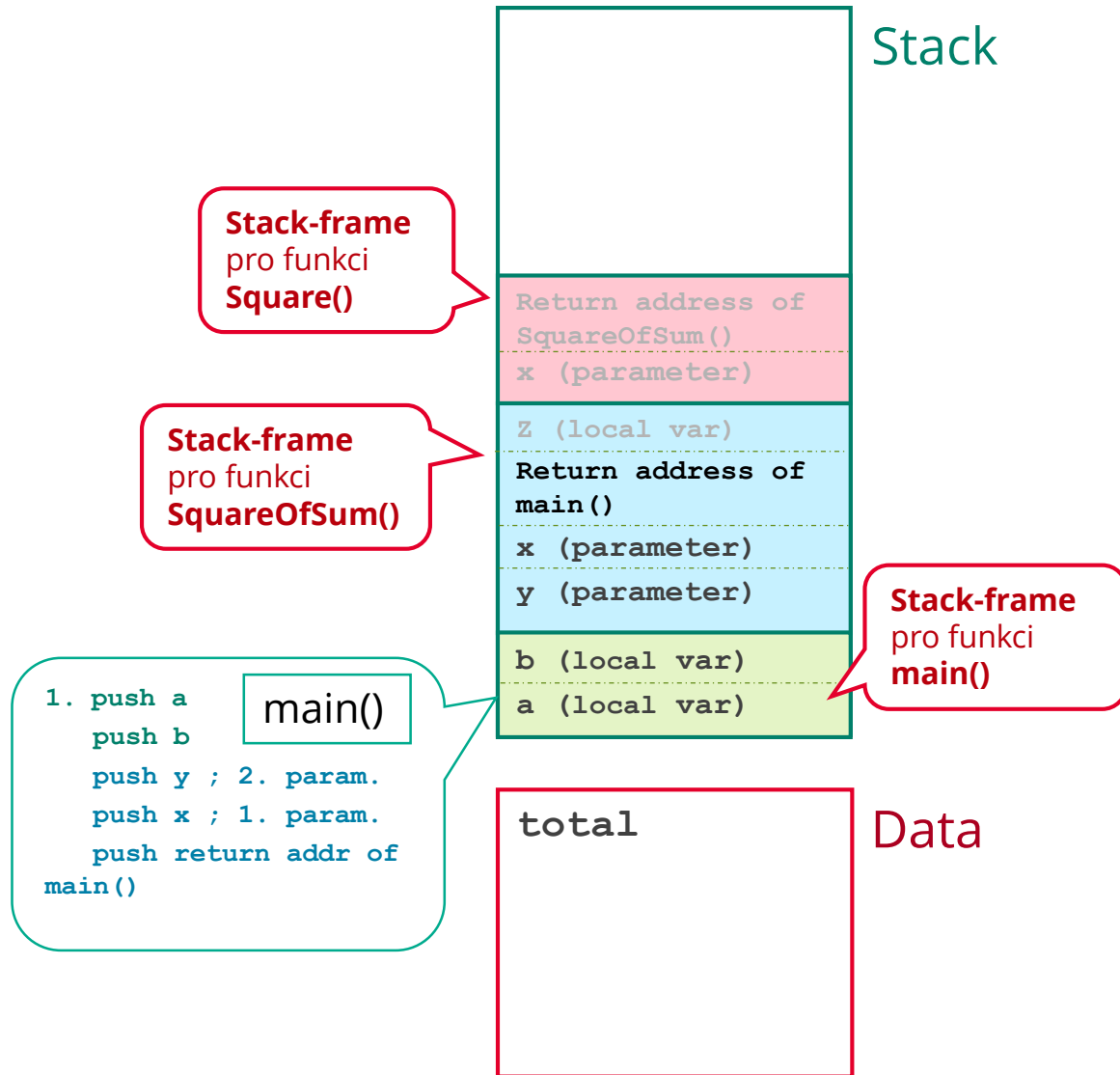


```
int total;

int Square(int x)
{
    return x*x;
}

int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}

int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```



```
int total;
```

```
int Square(int x)
{
    return x*x;
}
```

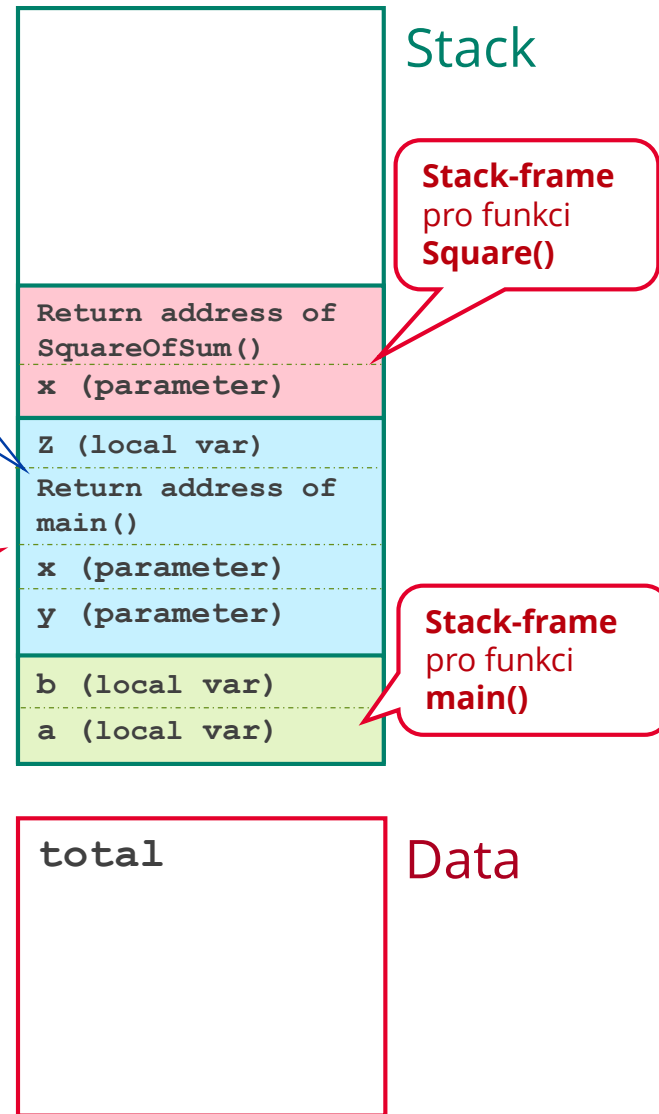
```
int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}
```

```
int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

2. push z
push x
push return addr of
SquareOfSum()

SquareOfSum()

Stack-frame
pro funkci
SquareOfSum()


```
int total;
```

```
int Square(int x)
{
    return x*x;
}
```

```
int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}
```

```
int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

Návrat

1. pop return addr of SquareOfSum()
-> Návrat řízení funkci SquareOfSum()

Square()

Stack

Return address of
SquareOfSum()

x (parameter)

z (local var)

Return address of
main()

x (parameter)

y (parameter)

b (local var)

a (local var)

total

Data

Kdykoliv v rámci běhu programu je vždy **spouštěna funkce na vrcholu zásobníku**. Ostatní čekají.

```
int total;
```

```
int Square(int x)
{
    return x*x;
}
```

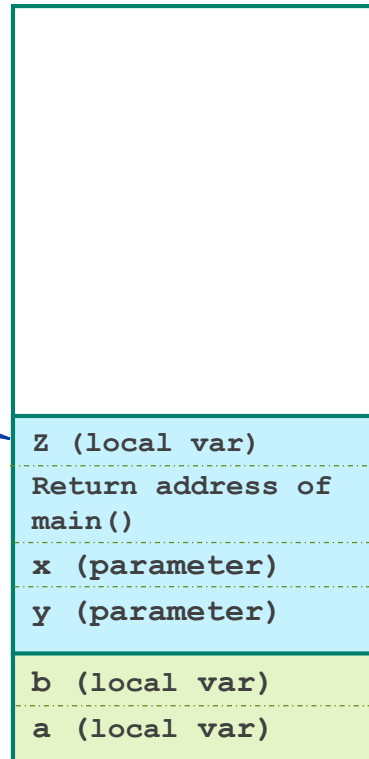
```
int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}
```

```
int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

2. pop x ; clean the stack
(za to zodpovida
volany podprogram)
; návrat do main
pop z
pop return addr of main()

SquareOfSum()

Stack

total

Data

Kdykoliv v rámci běhu programu je vždy **spouštěna funkce na vrcholu zásobníku**. Ostatní čekají.

```
int total;
```

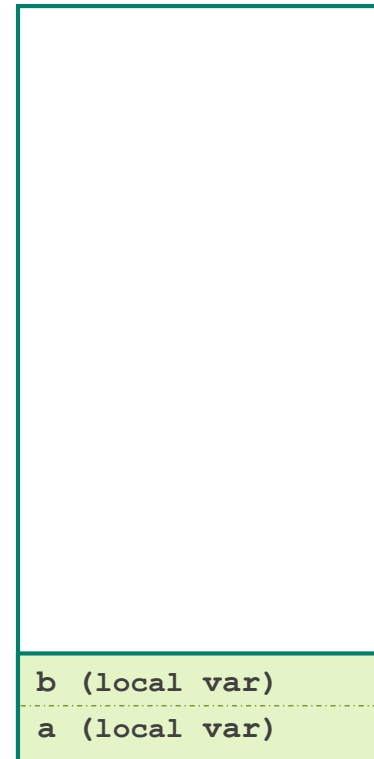
```
int Square(int x)
{
    return x*x;
}
```

```
int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}
```

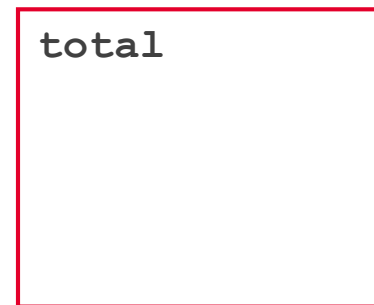
```
int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

3. pop x ; clean the stack
pop y

main()

Stack

Data

Kdykoliv v rámci běhu programu je vždy **spouštěna funkce na vrcholu zásobníku**. Ostatní čekají.

```
int total;
```

```
int Square(int x)
{
    return x*x;
}
```

```
int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}
```

```
int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

4. push par2 ; total
push par1 ; string
push return addr of main()

main()

Stack

Return address
of main()

'Result: %d\n'

total

Stack-frame
pro funkci
printf()

b (local var)

a (local var)

Data

total

Kdykoliv v rámci běhu programu je vždy **spouštěna funkce na vrcholu zásobníku**. Ostatní čekají.

```
int total;
```

```
int Square(int x)
{
    return x*x;
}
```

```
int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}
```

```
int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```

5. pop par1 ; clean the stack
pop par2

main()

Stack

b (local var)
a (local var)

Data

total

Kdykoliv v rámci běhu programu je vždy **spouštěna funkce na vrcholu zásobníku**. Ostatní čekají.


```
int total;

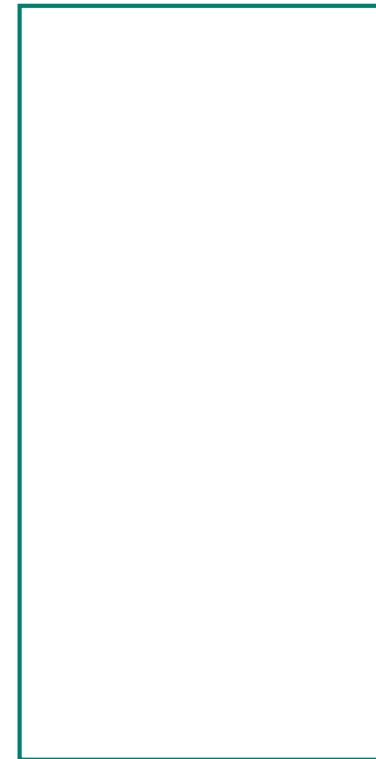
int Square(int x)
{
    return x*x;
}

int SquareOfSum(int x, int y)
{
    int z = Square(x+y);
    return z;
}

int main()
{
    int a = 2;
    int b = 5;
    total = SquareOfSum(a, b);
    printf('Result: %d\n', total);
}
```


Kdykoliv v rámci běhu programu je vždy **spouštěna funkce na vrcholu zásobníku**. Ostatní čekají.

Stack

Data

Vytvoření/zničení zásobníkového rámce

- **Vytvoření** zásobníkového rámce

```
push ebp    ; uložení EBP (používala ho volající funkce)
mov ebp, esp ; EBP=ESP ukazuje na vrchol zásobníku
sub esp, X   ; alokace prostoru pro lokální proměnné
              ; na zásobníku, X = počet_proměnných*4
```

- **Zničení** zásobníkového rámce

```
mov esp, ebp ; obnova ESP
pop ebp      ; obnova původního EBP
ret
```

Vytvoření/zničení zásobníkového rámce

- **Vytvoření** zásobníkového rámce

```
enter X, 0      ; local variable size, nesting level
```

- **Zničení** zásobníkového rámce

```
leave  
ret
```

Ukázka

- cv8_C.asm

Úkoly

- cv8_4.asm - obsah obdelniku
- cv8_5.asm - factorial

THE END
... for this week